

മലയാളഗുരു
(മലയാളം റിസർച്ച് ജേണൽ)
(Open Access, Double-Blind Peer Reviewed Journal)

ISSN Online : 3108-0960   ISSN Print :

ദളിത് സാഹിത്യവും കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക നീതിയും

Jofi P Vareed

Assistant professor, Department of language, Don Bosco college Mannuthy.

Article information

Received: 6th January 2026
 Received in revised form: 16th February 2026
 Accepted: 11th March 2026
 Available online: 25th April 2026

Volume: 2
 Issue: 2
 DOI: <https://doi.org/10.63090/MG/3108.0960.0027>

Abstract

Dalit literature in Kerala serves as an important tool for social justice. Dalit writing has become a voice of resistance and self-respect against the oppressions of the caste system. The Dalit literary tradition, from Poykayil Appachan to contemporary writers, exposes the caste realities of Kerala society. This paper analyses the historical development of Dalit literature in Kerala, the autobiographical tradition, contemporary poetry and fiction, and representation and resistance. This study explores how Dalit voices function as a driving force for social justice in Malayalam literature.

സാരാംശം

കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യം സാമൂഹിക നീതിയുടെ ഒരു പ്രധാന ഉപകരണമായി വർത്തിക്കുന്നു. ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ അടിച്ചമർത്തലുകൾക്കെതിരെയുള്ള പ്രതിരോധത്തിന്റെയും ആത്മാഭിമാനത്തിന്റെയും ശബ്ദമായി ദളിത് എഴുത്തത് മാറിയിരിക്കുന്നു. പൊയ്കയിൽ അപ്പച്ചൻ മുതൽ സമകാലിക എഴുത്തുകാർ വരെയുള്ള ദളിത് സാഹിത്യ പാരമ്പര്യം കേരളീയ സമൂഹത്തിന്റെ ജാതി യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ തുറന്നുകാട്ടുന്നു. ഈ പ്രബന്ധം കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ ചരിത്രപരമായ വികാസം, ആത്മകഥാ പാരമ്പര്യം, സമകാലിക കവിതയും ഫിക്ഷനും, പ്രാതിനിധ്യവും പ്രതിരോധവും എന്നീ വിഷയങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ ദളിത് ശബ്ദങ്ങൾ എങ്ങനെ സാമൂഹിക നീതിയുടെ പ്രേരകശക്തിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് ഈ പഠനം അന്വേഷിക്കുന്നു.

പ്രധാന വാക്കുകൾ:- ദളിത് സാഹിത്യം, സാമൂഹിക നീതി, ജാതിവ്യവസ്ഥ, ആത്മകഥാ പാരമ്പര്യം, പ്രാതിനിധ്യവും പ്രതിരോധവും, സമകാലിക ദളിത് കവിതയും ഫിക്ഷനും.

ആമുഖം

കേരളം 'ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാട്' എന്ന വിശേഷണത്തിനപ്പുറം, ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും കടുത്ത ജാതിവിവേചനം നിലനിന്ന പ്രദേശങ്ങളിലൊന്നാണ്. അയിത്തവും തീണ്ടലും തൊട്ടുകൂടായ്മയും ഈ ഭൂമിയിൽ നൂറ്റാണ്ടുകളായി നിലനിന്നിരുന്നു. ഈ സാമൂഹിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾക്കെതിരെയുള്ള പ്രതിരോധത്തിന്റെ ഏറ്റവും ശക്തമായ മാധ്യമങ്ങളിലൊന്നാണ് ദളിത് സാഹിത്യം.¹

ദളിത് സാഹിത്യം എന്ന സംജ്ഞ മറാഠി സാഹിത്യ പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിച്ചതാണെങ്കിലും, കേരളത്തിൽ ഇതിന് സവിശേഷമായ ഒരു ചരിത്രമുണ്ട്.

അയ്യൻകാളിയുടെയും പൊയ്കയിൽ അപ്പച്ചന്റെയും കാലം മുതൽ സമകാലിക എഴുത്തുകാരായ സി. അയ്യപ്പൻ, എസ്. ജോസഫ്, സണ്ണി എം. കപിക്കാട്, രാഘവൻ അതോളി, ടി.കെ.സി. വടുതല, എം.ആർ. രേണുകുമാർ തുടങ്ങിയവർ വരെയുള്ള ദളിത് എഴുത്തിന്റെ പരിണാമം കേരളീയ സമൂഹത്തിന്റെ ജാതി ചരിത്രത്തെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു.²

മലയാള സാഹിത്യത്തിന്റെ മുഖ്യധാര പലപ്പോഴും സവർണ കേന്ദ്രീകൃതമായിരുന്നു. ദളിതരുടെ ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ, വേദനകൾ, സമരങ്ങൾ, സ്വപ്നങ്ങൾ എന്നിവ സാഹിത്യത്തിൽ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യപ്പെട്ടത് വളരെ വൈകിയാണ്. ദളിത് സാഹിത്യം ഈ അഭാവത്തെ നികത്തുകയും, അരികുവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ ശബ്ദം ശക്തമായി ഉയർത്തുകയും ചെയ്തു.³

ഈ പ്രബന്ധം കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ ചരിത്രപരവും സൗന്ദര്യശാസ്ത്രപരവും രാഷ്ട്രീയപരവുമായ മാനങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. ദളിത് എഴുത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ, പ്രധാന എഴുത്തുകാരുടെ സംഭാവനകൾ, ആത്മകഥാ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം, സമകാലിക ദളിത് കവിതയുടെയും ഫിക്ഷന്റെയും സവിശേഷതകൾ, പ്രാതിനിധ്യവും പ്രതിരോധവും എന്നീ വിഷയങ്ങൾ ഇതിൽ പരിശോധിക്കുന്നു.

കേരളത്തിലെ ദളിത് എഴുത്തിന്റെ ചരിത്രം

കേരളത്തിലെ ദളിത് എഴുത്തിന്റെ ചരിത്രം നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമായി ഇഴചേർന്നുകിടക്കുന്നു. പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിലും ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യത്തിലുമാണ് ദളിത് സമൂഹങ്ങൾ തങ്ങളുടെ സാഹിത്യ ശബ്ദം ഉയർത്താൻ ആരംഭിച്ചത്. അയ്യൻകാളിയുടെ സാമൂഹിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശങ്ങൾക്കും സാമൂഹിക സമത്വത്തിനും വേണ്ടി പോരാടിയപ്പോൾ, ആ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ചൈതന്യം ക്രമേണ സാഹിത്യ രൂപങ്ങളിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചു.⁴

പൊയ്കയിൽ അപ്പച്ചൻ (1879-1939) കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ ആദ്യ ശക്തമായ ശബ്ദമാണ്. പ്രത്യക്ഷരക്ഷാ ദൈവസഭയുടെ സ്ഥാപകനായ അദ്ദേഹം തന്റെ കീർത്തനങ്ങളിലൂടെയും പാട്ടുകളിലൂടെയും ദളിത് സമൂഹത്തിന്റെ വേദനകളും സ്വപ്നങ്ങളും ആവിഷ്കരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'പാതയോര കീർത്തനങ്ങൾ' ജാതിവ്യവസ്ഥയ്ക്കെതിരെയുള്ള ആദ്യകാല സാഹിത്യ പ്രതിരോധമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. ബ്രഹ്മണ്യ ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ജാതി ഹിംസയെ അദ്ദേഹം തന്റെ രചനകളിലൂടെ ചോദ്യം ചെയ്തു.⁵

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മധ്യത്തോടെ, കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യം കൂടുതൽ സംഘടിത രൂപം കൈക്കൊണ്ടു. കെ.കെ.എസ്. ദാസ്, ടി.കെ.സി. വടുതല, രാഘവൻ അതോളി തുടങ്ങിയ എഴുത്തുകാർ ദളിത് അനുഭവങ്ങളെ സാഹിത്യത്തിന്റെ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവന്നു. മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ നിലനിന്ന സവർണ ആധിപത്യത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന രചനകൾ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ഉയർന്നുവന്നു.

1990-കളിലും 2000-കളിലും ദളിത് സാഹിത്യം ഒരു സ്വതന്ത്ര സാഹിത്യ പ്രസ്ഥാനമായി ശക്തി പ്രാപിച്ചു. മഹാരാഷ്ട്രയിലെ ദളിത് പാഠൻ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെയും ഡോ. ബി.ആർ. അംബേദ്കറിന്റെ ചിന്തകളുടെയും സ്വാധീനത്തിൽ, കേരളത്തിലെ ദളിത് എഴുത്തുകാർ ജാതി അനുഭവങ്ങളെ കൂടുതൽ രാഷ്ട്രീയ ബോധത്തോടെ ആവിഷ്കരിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ദളിത് ആത്മകഥകളുടെയും കവിതകളുടെയും ഒരു വലിയ ധാര ഉയർന്നുവന്നു.⁶

മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ ജാതിവിവേചനം

മലയാള സാഹിത്യത്തിന്റെ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ, ജാതിവിവേചനം എഴുത്തിന്റെ ഘടനയിൽ തന്നെ ആഴത്തിൽ വേരുന്നിയതായി കാണാം. ക്ലാസിക്കൽ മലയാള സാഹിത്യം മുതൽ ആധുനിക കാലം വരെ, സവർണ എഴുത്തുകാരുടെ കൃതികളിൽ ദളിത് കഥാപാത്രങ്ങൾ പലപ്പോഴും പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട, സ്റ്റീരിയോടൈപ്പ് ചെയ്യപ്പെട്ട രൂപങ്ങളിലാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്.⁷

തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ 'തോട്ടിയുടെ മകൻ' പോലുള്ള കൃതികൾ ദളിത് ജീവിതത്തെ ചിത്രീകരിച്ചെങ്കിലും, അവ സവർണ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നുള്ള പ്രതിനിധാനങ്ങളായിരുന്നു. ദളിത് ചിന്തകർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത് പോലെ, 'മറ്റുള്ളവർ നമ്മളെക്കുറിച്ച് എഴുതുന്നത്' എന്ന പ്രശ്നം മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ ഗൗരവമായ ചർച്ചാ വിഷയമായി. സഹതാപ സാഹിത്യത്തിന്റെ പരിമിതികൾ ദളിത് വിമർശകർ തുറന്നുകാട്ടി.⁸

എം.ആർ. രേണുകുമാർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത് പോലെ, മലയാള സാഹിത്യ വിമർശനം തന്നെ ജാതിബോധത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായിരുന്നു. സാഹിത്യ അക്കാദമികളും പുരസ്കാര സമിതികളും മുഖ്യധാരാ പ്രസാധകരും ദളിത് രചനകളെ അവഗണിക്കുകയോ അരികുവൽക്കരിക്കുകയോ ചെയ്തു. ദളിത് സാഹിത്യത്തെ 'സാഹിത്യ'മായി അംഗീകരിക്കാൻ മുഖ്യധാര വിമുഖത കാണിച്ചു. ഇത് സാഹിത്യത്തിലെ ജാതി അധികാരഘടനയുടെ പ്രതിഫലനമാണ്.⁹

ജാതിവിവേചനം സാഹിത്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, ഭാഷയിൽ തന്നെ അന്തർലീനമാണെന്ന വാദം ദളിത് ചിന്തകർ ഉന്നയിച്ചു. മലയാളത്തിലെ പല ശൈലികളും ആശയങ്ങളും ജാതിവ്യവസ്ഥയെ സ്വാഭാവികമാക്കുന്നവയാണ്. 'നായരുടെ അന്തസ്സ്', 'പുലയന്റെ പണി' തുടങ്ങിയ ശൈലികൾ ജാതി ഹിംസയുടെ ഭാഷാ രൂപങ്ങളാണ്. ദളിത് സാഹിത്യം ഈ ഭാഷാ ഹിംസയെയും ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു.

ദളിത് ആത്മകഥാ പാരമ്പര്യം

കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ ഏറ്റവും ശക്തമായ പ്രകാശനങ്ങളിലൊന്നാണ് ആത്മകഥ. വ്യക്തിഗത അനുഭവങ്ങളിലൂടെ സാമൂഹിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ അനാവരണം ചെയ്യുന്ന ദളിത് ആത്മകഥകൾ കേരളീയ സാഹിത്യ മണ്ഡലത്തിൽ ഒരു പുതിയ ധാര സൃഷ്ടിച്ചു. ജാതിയുടെ ദൈനംദിന ഹിംസ, അപമാനം, ദാരിദ്ര്യം, പ്രതിരോധം എന്നിവ ഈ ആത്മകഥകളിൽ ജീവസ്സുറ്റ ഭാഷയിൽ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നു.¹⁰

സി. അയ്യപ്പന്റെ (1949-2011) 'ഗ്രാമവൃക്ഷത്തിലെ വവ്വാൽ' മലയാളത്തിലെ ദളിത് ആത്മകഥാ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ ഒരു നാഴികക്കല്ലാണ്. അയ്യപ്പൻ തന്റെ ജീവിതാനുഭവങ്ങളിലൂടെ കേരളീയ സമൂഹത്തിന്റെ ജാതി ഹിംസയെ തുറന്നുകാട്ടി. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജോലിസ്ഥലങ്ങളിലും സാഹിത്യ വേദികളിലും അദ്ദേഹം നേരിട്ട വിവേചനം ഈ കൃതിയിൽ ശക്തമായി ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആധുനിക കേരളത്തിൽ പോലും ജാതി എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്ന് ഈ ആത്മകഥ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.¹¹

ടി.കെ.സി. വടുതലയുടെ രചനകളും ദളിത് ആത്മകഥാ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ പ്രധാന ഭാഗമാണ്. വടുതല ദളിത് ജീവിതത്തിന്റെ ഉൾക്കാഴ്ചകൾ സാഹിത്യ രൂപത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ ദൈനംദിന ഹിംസ, ദളിത് സ്ത്രീകളുടെ ഇരട്ട അടിച്ചമർത്തൽ, ഭൂപരിഷ്കരണത്തിന്റെ പരിമിതികൾ, ക്ഷേത്ര പ്രവേശന സമരങ്ങളുടെ ഓർമ്മകൾ എന്നിവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.

ദളിത് ആത്മകഥകളുടെ പ്രാധാന്യം അവ വ്യക്തിഗത അനുഭവങ്ങൾ മാത്രമല്ല, ഒരു മുഴുവൻ സമുദായത്തിന്റെ കൂട്ടായ ഓർമ്മയും ചരിത്രവും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു എന്നതാണ്. ഔദ്യോഗിക ചരിത്രരേഖകളിൽ ഇടം കിട്ടാത്ത അനുഭവങ്ങളുടെ ആർക്കൈവായി ദളിത് ആത്മകഥകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സവർണ്ണ ചരിത്ര രചനയിൽ മാന്യതകളയപ്പെട്ട ദളിത് ജീവിതങ്ങളെ ഈ ആത്മകഥകൾ വീണ്ടെടുക്കുന്നു.

സമകാലിക ദളിത് കവിതയും ഫിക്ഷനും

കേരളത്തിലെ സമകാലിക ദളിത് കവിത ഒരു ശക്തമായ സാഹിത്യ പ്രസ്ഥാനമായി വളർന്നിരിക്കുന്നു. എസ്. ജോസഫ്, സണ്ണി എം. കപിക്കാട്, രാഘവൻ അത്തോളി, എം.ബി. മനോജ്, പി.കെ. ഗോപി, ധന്യ എം.ഡി. തുടങ്ങിയ കവികൾ ദളിത് അനുഭവങ്ങളെ ശക്തമായ കാവ്യഭാഷയിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു.¹²

എസ്. ജോസഫിന്റെ കവിതകൾ മലയാള കവിതയിൽ ഒരു നിർണായക വഴിത്തിരിവാണ്. 'ഉപ്പ്', 'മീൻകാരൻ', 'നഗപാദർ' തുടങ്ങിയ കവിതകളിൽ ദളിത് ജീവിതത്തിന്റെ ദൈനംദിന അനുഭവങ്ങൾ ശക്തമായ ചിത്രങ്ങളിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നു. ജോസഫിന്റെ കവിത ഭാഷയുടെ ജനാധിപത്യവൽക്കരണമാണ്. അക്കാദമിക ഭാഷയ്ക്ക് പകരം ദൈനംദിന ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഷ ഉപയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ, ജോസഫ് സാഹിത്യ ഭാഷയുടെ ജാതി അധികാരത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു.

സണ്ണി എം. കപിക്കാട് ദളിത് ചിന്തയുടെയും സാഹിത്യ വിമർശനത്തിന്റെയും രംഗത്ത് ശ്രദ്ധേയമായ സംഭാവനകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു. ജാതിയുടെ സൂക്ഷ്മ രാഷ്ട്രീയം, കേരള നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പരിമിതികൾ, ആധുനികതയുടെ ജാതി മുഖം എന്നിവ കപിക്കാടിന്റെ എഴുത്തുകളിൽ വിശകലനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. കേരളത്തിന്റെ 'പുരോഗമന' മിത്ത്നെ ജാതിയുടെ കണ്ണിലൂടെ പുനർവായിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകൾ നിർണായകമാണ്.¹³

രാഘവൻ അത്തോളിയുടെ കവിതകൾ ദളിത് ജീവിതത്തിന്റെ കാഠിന്യവും സൗന്ദര്യവും ഒരുപോലെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. ജാതിയുടെ മുറിവുകൾ, പ്രകൃതിയുമായുള്ള ബന്ധം, അധ്വാനത്തിന്റെ മഹത്വം, പൂർവിക ഓർമ്മകൾ എന്നിവ അത്തോളിയുടെ കാവ്യലോകത്തിന്റെ കേന്ദ്ര വിഷയങ്ങളാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'കാട്ടാളൻ' എന്ന കവിത ദളിത് അസ്തിത്വത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ ഭൂപടമാണ്.

ദളിത് ഫിക്ഷനിലും ശ്രദ്ധേയമായ മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. ചെറുകഥയിലും നോവലിലും ദളിത് ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ പ്രമേയമാകുന്ന രചനകൾ വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ജാതിയുടെ ദൈനംദിന ഹിംസ, ദളിത് സ്ത്രീകളുടെ അനുഭവങ്ങൾ, ഭൂമി സംഘർഷങ്ങൾ, നഗര ദളിത് ജീവിതം, വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെയുള്ള സാമൂഹിക ചലനം എന്നിവ സമകാലിക ദളിത് ഫിക്ഷന്റെ പ്രധാന വിഷയങ്ങളാണ്.

പ്രാതിനിധ്യവും പ്രതിരോധവും: ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയം

ദളിത് സാഹിത്യം വെറും സാഹിത്യ പ്രവർത്തനമല്ല, അത് ഒരു രാഷ്ട്രീയ പ്രവൃത്തിയാണ്. എഴുതുക എന്നത് തന്നെ ദളിതരെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു പ്രതിരോധ പ്രവൃത്തിയാണ്. നൂറ്റാണ്ടുകളായി അക്ഷരവിദ്യ നിഷേധിക്കപ്പെട്ട സമൂഹങ്ങൾ എഴുത്തിലൂടെ തങ്ങളുടെ ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, അത് അധികാര ഘടനകളെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തിയായി മാറുന്നു.¹⁴

പ്രാതിനിധ്യത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയം ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ കേന്ദ്ര വിഷയമാണ്. 'ആരാണ് ആരെക്കുറിച്ച് എഴുതുന്നത്?' എന്ന ചോദ്യം ദളിത് സാഹിത്യ ചിന്ത ഉയർത്തുന്നു. സവർണ എഴുത്തുകാർ ദളിത് ജീവിതത്തെ ചിത്രീകരിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന 'സഹതാപ' സാഹിത്യത്തിന്റെ പരിമിതികൾ ദളിത് വിമർശകർ തുറന്നുകാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം അനുഭവങ്ങൾ സ്വന്തം ഭാഷയിൽ ആവിഷ്കരിക്കുക എന്നത് ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വമാണ്.

കേരളത്തിന്റെ സവിശേഷ സാഹചര്യത്തിൽ, നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ പരിമിതികൾ ദളിത് സാഹിത്യം തുറന്നുകാട്ടുന്നു. കേരള നവോത്ഥാനം ജാതിവ്യവസ്ഥയെ അടിമുടി മാറ്റിയെന്ന 'മിത്ത്' ദളിത് എഴുത്തുകാർ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു. സണ്ണി എം. കപിക്കാട് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത് പോലെ, കേരളത്തിൽ ജാതി 'അപ്രത്യക്ഷ'മായിട്ടില്ല, മറിച്ച് അത് പുതിയ രൂപങ്ങളിൽ നിലനിൽക്കുന്നു. സാഹിത്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സവർണ ആധിപത്യം, പ്രസാധന രംഗത്തെ വിവേചനം, അക്കാദമിക മേഖലയിലെ ജാതിവിവേചനം എന്നിവ ഇതിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

ദളിത് സാഹിത്യം പ്രതിരോധത്തിന്റെ വിവിധ രൂപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നു. ഭാഷയുടെ ജനാധിപത്യവൽക്കരണം, സവർണ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ നിരാകരണം, ബദൽ ചരിത്രരചന, ദളിത് ഐക്യനേതൃത്വത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മാണം എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ദളിത് എഴുത്ത് ഒരു ബദൽ ഉത്താനവ്യവസ്ഥ നിർമ്മിക്കുന്നു എന്നതാണ് ഇതിന്റെ രാഷ്ട്രീയ പ്രാധാന്യം.

ഡിജിറ്റൽ മാധ്യമങ്ങളുടെ വരവോടെ ദളിത് സാഹിത്യത്തിന് പുതിയ വേദികൾ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ബ്ലോഗുകൾ, സോഷ്യൽ മീഡിയ, ഓൺലൈൻ മാഗസിനുകൾ എന്നിവ ദളിത് എഴുത്തുകാർക്ക് മുഖ്യധാരാ പ്രസാധകരുടെ ഗേറ്റ്കീപ്പിംഗ് മറികടക്കാൻ സഹായിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത് ദളിത് സാഹിത്യ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വാധീനവും ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഉപസംഹാരം

കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യം സാമൂഹിക നീതിയുടെ ഒരു ശക്തമായ ഉപകരണമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. പൊയ്കയിൽ അപ്പച്ചൻ മുതൽ സമകാലിക എഴുത്തുകാർ വരെയുള്ള ദളിത് സാഹിത്യ പാരമ്പര്യം കേരളീയ സമൂഹത്തിന്റെ ജാതി യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ തുറന്നുകാട്ടുകയും, ബദൽ ഭാവനകൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

സി. അയ്യപ്പന്റെ ആത്മകഥ, എസ്. ജോസഫിന്റെ കവിതകൾ, സണ്ണി എം. കപിക്കാടിന്റെ വിമർശന രചനകൾ, രാഘവൻ അത്തോളിയുടെ കാവ്യലോകം, ടി.കെ.സി. വട്ടുതലയുടെ രേഖപ്പെടുത്തലുകൾ, എം.ആർ. രേണുകുമാറിന്റെ വിമർശന ദർശനം—ഇവയെല്ലാം ചേർന്ന് കേരളീയ ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ സമ്പന്നമായ ഒരു ലോകം നിർമ്മിക്കുന്നു.

ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ ഭാവി ശോഭനമാണ്. പുതിയ തലമുറ എഴുത്തുകാർ ജാതിയുടെ സങ്കീർണതകളെ പുതിയ രൂപങ്ങളിലും ഭാഷകളിലും ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. ഡിജിറ്റൽ മാധ്യമങ്ങൾ ദളിത് ശബ്ദങ്ങൾക്ക് പുതിയ വേദികൾ ഒരുക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, ജാതിവ്യവസ്ഥ കേരളത്തിൽ ഇന്നും വിവിധ രൂപങ്ങളിൽ നിലനിൽക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, ദളിത് സാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രതിരോധ ദൗത്യം ഇപ്പോഴും പ്രസക്തമാണ്.

കേരളത്തിലെ ദളിത് സാഹിത്യം മലയാള സാഹിത്യത്തിന്റെ ഭൂപടം മാറ്റിവെച്ചിരിക്കുന്നു. അരികുവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ശബ്ദങ്ങളെ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്ന ഈ സാഹിത്യ പ്രസ്ഥാനം സാമൂഹിക നീതിയുടെ ഏറ്റവും ശക്തമായ സാംസ്കാരിക ഉപകരണങ്ങളിലൊന്നാണ്. ദളിത് സാഹിത്യം വെറും സാഹിത്യമല്ല—അത് ഒരു ജനതയുടെ മോചനത്തിന്റെ ഭാഷയാണ്.

അവലംബങ്ങൾ

1. Mohan, Sanal. *Modernity of Slavery: Struggles Against Caste Inequality in Colonial Kerala*. New Delhi: Oxford University Press, 2015.
2. Renukumar, M. R. *Dalit Sahityam: Oru Mukhamozhiyum Charithravum*. Thiruvananthapuram: Chintha Publishers, 2012.
3. Kopicadu, Sunny M. *Kaippatam: Oru Dalit Jeevitha Rekha*. Kottayam: DC Books, 2012.
4. Jeffrey, Robin. *Politics, Women and Well-Being: How Kerala Became "A Model"*. London: Macmillan, 1992.
5. Arunima, G. *There Comes Papa: Colonialism and the Transformation of Matriliney in Kerala*. Hyderabad: Orient Longman, 2003.
6. Satyanarayana, K., and Susie Tharu, eds. *No Alphabet in Sight: New Dalit Writing from South India*. New Delhi: Penguin Books India, 2011.
7. Atholi, Raghavan. *Avakashikal*. Kozhikode: Poorna Publications, 2008.
8. Ayyappan, C. *Njandukal*. Thrissur: Green Books, 2003.
9. Renukumar, M. R. "Dalit Kavithayude Rashtreeyam." *Madhyamam Weekly*, December 2008.
10. Prasad, Amar Nath, and M. B. Gaijan, eds. *Dalit Literature: A Critical Exploration*. New Delhi: Sarup and Sons, 2007.
11. Ayyappan, C. *C. Ayyappante Kathakal*. Kottayam: DC Books, 2008.
12. Joseph, S. *Karutha Kallu*. Kottayam: DC Books, 2000.
13. Pokker, P. K. *Navodhanathinte Punarvichinthanam*. Kozhikode: Olive Publications, 2014.
14. Dasan, M., et al., eds. *The Oxford India Anthology of Malayalam Dalit Writing*. New Delhi: Oxford University Press, 2012.